

Fragmentarium

Eternități condensate

• SFERTUL DE SECOL AL VEȘNICIEI. Că arta e perenă am aflat și la cea de-a XXV-a ediție a Festivalului Județean de Folclor de la Slănic-Moldova. Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bacău a adus pe terasa Cazinoului meșteri populari, soliști vocali și instrumentiști din aproape tot județul, spre deliciul turiștilor și al localnicilor.

• (PRE)DILECȚIE PENTRU... Luiza Șora întreabă publicul „Zilelor culturii călinesciene” dacă există în limba română cuvântul *dilecție*. Da, e un franțuzism și înseamnă „dragoste tandră și pură” sau „preferință”. (Evenimentul de la Onești – 21-23 sept. – ca de obicei, o reușită purtând amprenta profesorului și poetului C. Th. Ciobanu.)

• TABERELE VERII. La Centrul de Agrement Valea Budului, ca și până acum, în august: Tabăra Națională de Etnografie (coord., Mitică Pricopie) și Tabăra Națională de Artă „George Apostu” (coord., Aurel Stanciu), prin D.J.S.T. Bacău.

• TRUPUL MUNȚILOR. S-a spus despre expoziția picturii Mihai Chiuaru și a sculpturii Gheorghe Zărnescu (Galeria „Karo”) că, evaluând lumea tradițională a satului și istoria, se poate adresa privitorului din orice colț al lumii.

• Universitatea din București a organizat încă din primăvară cursuri de pregătire a bacalaureatului. RRA ne anunță că și la Brașov, Timișoara și Suceava s-a inițiat așa ceva, ba chiar cu un test final pentru elevi. Lista e mai lungă, desigur, din care lipsește Bacăul. Universitatea „Vasile Alecsandri” a pregătit (pe 12 mart.) simularea națională de a doua zi, iar în următoarea duminică s-au discutat subiectele din 13 mart. Bucuria situației județului Bacău pe locul I la nivel de țară e și a acestui centru universitar.

• Revista „Rebus” a împlinit șase decenii de serie nouă. Înființată în 1931 de N. Gh. Popescu-Rebus, publicația – condusă în ultima vreme de Al. Păsărin – a impus acest sport al minții printre reușitele românești la nivel mondial.

• Bacăul are mulți iubitori de poezie. La o oră când chioșcul de ziare din Pasajul Revoluției era închis, iar în geam revista „Ateneu” era deschisă la paginile 1+32, un domn își pusese tacticos ochelarii și citea „Cântecul de despărțire” (1958) al lui Sergiu Adam: „Vă las cu bine, ani de studenție, / Ca un drumeț pornesc din nou la drum”. Peste vreo lună, scena se repetă: la celălalt chioșc, vecin cu Alexandru cel Bun, privirea unei doamne s-a oprit pentru a descifra „Un vis” al lui Radu Cârneli la despărțirea de George Bălăiță. E și aceasta o formă de solidaritate scriitor-cititor.

• INVITAȚIE LA BJ. Secția Periodice vă propune mapa comemorativă „Traian Cantemir – 110”, după „Centenar Al. Piru”. A citit pentru noi Mihai Ciumașu.

• VERSURILE LUNII: „Din pântecul unui cuvânt/am clădit/litere” (Ramona Roman, 9 aug.); „Am cutreierat lumea fără a cunoaște/Locul nașterii și locul unde voi muri” (Roberta Pilipăuțeanu, 11 aug.).

AI. IOANID

d'ale lui Ciosu

Festivalul Internațional „Enescu – Orfeul moldav”

La Tescani și Bacău s-a desfășurat ediția a XXXVIII-a a Festivalului Internațional „Enescu – Orfeul moldav”. Cinci seri de muzică, cu programe interesante.

Prima seară de recital a aparținut Trioului „Ateneu”, în formula: Andrei Onofrei (vioară), Mihai Epuran (violă), Simona Diaconu (violoncel). Ei colaborează din anul 2014 și susțin recitaluri în țară, în Italia și Elveția, cu clarinetista elvețiană Elisabeth Ganter. Au interpretat: *Cvartetul nr.4 în do minor* de Michelle Vogel, *Cvartetul nr. 1 în si major* de Joseph Haydn, într-un aranjament de V. Gambaro, și *Cvartetul nr.3, op. 79KV 496 în fa major* de Wolfgang Amadeus Mozart pentru clarinet, vioară, violă și violoncel.

Tescaniul se bucură de o bogată activitate artistică. Să ne amintim cursurile de măiestrie vocală, recent încheiate, ale mezzosopranei Viorica Cortez și ale sopranei Leontina Văduva, acompaniate de pianista Alina Pavalache, unde și-a dat concursul regizoarea Anca Tăbăcaru-Hogea. Aceste cursuri, axate pe creația enesciană și muzica franceză, au fost imaginate ca *Întâlniri internaționale muzicale „George Enescu”*, la care participă tineri cântăreți ce beneficiază de îndrumări muzicale, de canto, de regie și mișcare scenică.

„Tescani e un loc binecuvântat”, mărturisea Anda Tăbăcaru-Hogea, „în care energia pozitivă și armonia se simt din plin, așa cum se simte și spiritul lui Enescu, în fiecare colț al conacului și al parcului. Am recitat un gând al lui George Enescu și purtându-mi pașii pe aleile de la Tescani, m-am recules în capelă, în acordurile muzicii enesciene, la ea acasă: *Părinții mei, care proveneau fiecare din familie de preoți ortodocși, se rugau cu ardoare și plecau deseori la mănăstiri pentru a-l cere Domnului să le trimită copilul mult dorit. Ruga lor s-a împlinit în anul 1881... Iată-mă de două ori pecetluit: ca om al gliei și ca mistic. Pământul și religia au fost cele două divinități ale copilăriei mele. Le-am rămas credincios tot restul vieții*”.

• Trio „Ateneu”, Tescani, 29 august 2017

Muzică, literatură, pictură – întâlniri spirituale la Tescani, cu soprana Leontina Văduva, Alina Pavalache, cu redactorul-șef al Revistei „Dilema veche”, autorul dialogurilor cu Virginia Zeani, „Canta che ti passa” – Sever Voinescu și cu pictorul Mihai Sârbulescu.

Tatăl nostru de Felicia Donceanu a răsunat, în capela de la Tescani, la deschiderea expoziției lui Mihai Sârbulescu. Au urmat lucrări de Haydn, Fauré, Massenet – cu solo violoncel George Bosnea, *Ave Maria* – solo de vioară Marcian David –, Wolf, Wagner, Bellini, Obradors, Rubinstein, Vlassov. Din program nu au lipsit Lipatti și Enescu.

După treizeci de ani de carieră internațională, în care s-a bucurat de ovații pe marile scene ale lumii, Leontina Văduva ne încântă aici, la Tescani, cu vocea sa amplă. Ea predă canto la Conservatorul „Claude Debussy” din Lausanne și este acompaniată de Alina Pavalache, director artistic al *Întâlnirilor muzicale internaționale „George Enescu”* și al *Concursului Internațional de Canto „George Enescu”*, la Paris.

Orchestra Filarmonicii a participat la un concert dirijat de Andreas Mihăiță-Rădoi, într-un proiect menit să îl serbeze pe Dinu Lipatti la centenarul nașterii. Viniciu Moroianu, care a interpretat lucrările pentru pian solo: *Mica Suită*, *Nocturne*, *Fantezia op.8* și *Concertino în stil clasic pentru pian și orchestră*, lăuda curajul acestei întreprinderi unice în țară.

Fondatorul *Orchestrai Naționale de Cameră „Grandissimo”*, Andreas Mihăiță-Rădoi, a dirijat și *Coral pentru orchestră de coarde*.

Enescu l-a idolatrizat pe Bach, pe care îl considera maestrul maștrilor. Invitat să susțină un recital în cadrul Festivalului „Enescu” de la Tescani, violoncelistul Andrei Kivu – stabilit la Paris, discipol al Ancăi Vartolomei și al lui Aurel Stroe, Iancu Dumitrescu și David Hykes – a cântat la Londra, New York, Viena, Atena, Berlin, Sydney, Paris ș.a. Este primul violoncelist român care a interpretat *Integrala Suietelor* de Bach într-un singur concert (Paris, 2009), care a transcris și cântat la violoncel *Sonatele și Partitele pentru vioară* de J. S. Bach (Paris, 2017).

Proiectul *Violon – Cello*, imaginat de Andrei Kivu, este o îmbinare între creația lui Bach pentru vioară și violoncel. El a transcris pentru violoncel *Sonatele și Partitele* compuse de Bach pentru vioară solo.

Ultima seară a Festivalului de la Tescani (2 septembrie; prima din Festivalul de la București) ni-l prezintă pe *George Enescu în ipostaze lirice*. Mezzosoprana Claudia Codreanu a fost acompaniată la pian de Inna Oncescu. Soliste bine-cunoscute și apreciate de publicul băcăuan, cu o experiență de duo de peste 20 de ani, ele au interpretat la închiderea ediției 38 *Lieduri*, *Melodii* și *Cântece*, pe versuri de Carmen Sylva, Fernand Gregh și Clement Marot.

Ozana KALMUSKI-ZAREA

Revista de cultură ATENEU

Inițiator al seriei noi (1964): Radu CÂRNECI

Director: Carmen MIHALACHE

Redactori: Ioan DĂNILĂ, Adrian JICU (redactor asociat), Marius MANTA, Dan PERȘA, Ștefan RADU, Violeta SAVU

• Contabilitate: Alina GRIGORAȘ • Culegere texte: Mădălina Olaru •

• Redacția: Bacău, Str. Caișilor, nr. 7 • Tel./Fax: 0234-512497 •

• e-mail: ateneubc@gmail.com • Materialele nepublicate nu se restituie. •

• Tipărită la Tipografia „ELENA” Bacău • www.tipografiaelena.ro • ISSN 1221-5813 •

• Cititorii se pot abona direct, la redacție, sau cu plata prin virament la Trezoreria Bacău, cont: RO50 TREZ 0615 010X XX00 0317

